

spaudos piknike, kuris... pavilijone, Manville... UUVIS įvykdė skirtą... MERIKOS LIETUVIŲ

s, 499 Grand St., Bēdforde... elevizijos aparatą, 200... /ard St., Worcester, Mas... krodėlį, 37.50 dol. vertės... s, 12 Bedford Ave., Wors... Waterman plunksną, 11... 2721 Gruger Ave., New... Liet.-Anglišką ir Angl...

8 Castle St., Worcester... ikos Lietuvis" metinę p... pagerinti. Gi Soviet... tijoje ir badaudamas... inkas privado dėkoti... Staliniui už "gerą gy... kiekvieną dieną daro... ir laisvę". Apie... jie bijo ten ir pa... nes už tokius "bur... išmislus" grėsia... galvos.

OSLAVIJA pažeidė... teritoriją, rašo... "Naujas Lai... apie ką esą painfor... ir Jungtinių... Saugumo Taryba... arpu Jugoslavijos po... narys Pijade "Bor... tsakė, kad toks kalti... tēra tik grynas Mask... elas. Kominformo me... ga propaganda esą už... visi visą Europos et... rā.

Didž. Gerb. p. (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

Padėk... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

Seima... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

ISNUOM... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AKARŲ sąjungininkai... bendriems manev... Paderborne, Vokiet... britų zonoje. Jie prasi... galių 9 d. ir tęsis pen... dienas. Manevruose da... s britų armija, toliau... AV, belgu, prancūzų ir... egu daliniai. Čia pir... manevruos britų ir... gū daliniai atskirai.

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

AMERIKOS... (Worcester) at... ties gyvenime be... astangas mus... U. S. A. ir Did... aičių šeimai... suteikiusiems net... maloniai lietu... nuoširdžiai dėko... dēkojame p. M... trilienei (Barr... siems kitiems... mums pagelbė...

VOKIETIJA VĒL TURI SAVO PREZIDENTĄ

Neseniai išrinktasis Vakarų Vokietijos parlamentas, susirinkęs Bonnoje, išrinko naujosios vokiečių federalinės respublikos prezidentą. Penkeris metus tas garbingas ir svarbias pareigas eis Dr. Theodor Heuss, 65 metų amžiaus profesorius ir aukšto politinio supratimo vyras. Kandidatų jį išstatė trys dešiniojos koalicinės valdžios partijos. Balsuojant antrą kartą, jis gavo 416 balsų iš 800 galimų.

Dr. Th. Heuss iki nacių įsiviešpatavimo buvo Berlyne universiteto profesorius ir buvo parašęs daug knygų, kurias naciai išmetė iš bibliotekų. Jis pats buvo policijos sekamas ir tik dideliu atsargumu bei diplomacija išvengė suėmimo.

Dar prieš rinkimus žurnalistų paklaustas prof. Heuss pareiškė, kad besąlyginis vokiečių tikslas turės būti siekinias sujungti Rytų ir Vakarų Vokietiją į vieną valstybę. Vakarų Vokietijos valdžia to suvienijimo

Atvyko 11,000 Lietuvių Tremtinių

Š.m. rugpjūčio 31 d. laivu "General Haan" į New York uostą atvyko 11,000-tasai lietuvis tremtinys. Viso pagal D.P. įstatymą iš 1948 met. jau atvyko 11,106 lietuvių tremtinių.

Rugpjūčio mėnesį atvyko 1,998 lietuviai tremtiniai. Skubėkite pildyti darbo ir buto garantijas. Naudokitės geriausia ir pigiausia proga atsikviesti tautietį. Garantijų blankus kiekvienam pareikalavimu išsiunčia-

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. 105 Grand Street Brooklyn 11, N. Y.

Susijungė Vokiečių Žinių Agentūros

Iš Frankfurto, Vokietijoje, pranešama, kad susijungė buvusios amerikiečių (DENA), anglų (DPA) ir prancūzų (SUDENA) zonose atskiros vok. žinių agentūros į vieną įstaiga ir dabar vadinsis "Deutsche - Presse - Agentur (DPA). Susijungusios vokiečių žinių agentūros vienu vardu pradėjo veikti šios savaitės pradžioje.

Nubausti 6 Vokiečiai-Pinigų Dirbėjai

Amerikiečių kariuomenės teismas Vokietijoje nubaudė šešis vokiečius, kurie piklausė prieš tarptautinės pinigų klastotojų gaujos. Jie nubausti nuo 2 mėnesių iki 3 1/2 metų kalėjimo. Pas nubaustuosius buvo rasta suklastuotų vokiškų markių šimtinės ir amerikiečių armijos \$5. 'Scripsai'. Neteisingi banknotai buvo spausdinti Prancūzijoje.

Sudužo Anglų Lėktuvas

Anglijoje, netoli Manchesterio, š.m. rugpjūčio mėn., skridamas rukuose aklu skridimu, atsitrenkė į 1300 pėdų kalną ir sudužo dvimotoris valstybinis susisiekimo lėktuvas, kuriuo skrido 32 keleiviai. Pranešimai sako, kad 27 keleiviai žuvo, kiti sunkiai sužeisti. Liko gyvi trys vienos šeimos nariai: vyras, žmona ir jų 5 metų sunus, o dar vienas sunus žuvo. Žuvusiųjų skaičių padidino ir ta aplinkybė, kad sudužęs lėktuvas tuojau užsidedė.

CRIPPS PRANAŠAUJA SUNKIUS METUS ANGLIJAI IR EUROPAI

Didžiosios Britanijos turtų kancleris p. Stafford Cripps savo pasakytose spaudos klube Washington kalboje, kurios klausėsi 400 spaudos atstovų, pareiškė, kad Anglijai grėsia finansų krizė, jei Amerikos Jungtinės Valstybės neatidarys savo rinkų britų prekėms. Esą Anglijoje jaučiamas didelis dolerių badas. Įtikinančiai jis pasakė: "Visos vakarų pasaulio pasitangos pasipriešinti komunistams bus veltui, jei mums nepasiseks surasti sveikus

ukiško bendradarbiavimo pagrindus laisvų demokratinių kraštų tarpe". Britų užsienių reikalų ministras Ernest Bevin kalbėjo tuo pačiu tonu ir Anglijos krizę traktavo kaip pasaulinę problemą. Galiausiai jis pasakė: "Nepriekaištaukime vieni kitiems, bet kartu ieškokime išeities taško". Po šio priėmimo abu ministrai vėl nuvyko į valstybės departamentą, kur vyksta trijų valstybių - JAV, Anglijos ir Kanados finansinė konferencija.

SIULO AMERIKON ĮSILEISTI PABEGELIUS ARABUS KAIP "DP"

Viduriniųjų Rytų Šalpos Organizacijos Amerikoje prezidento direktorius George M. Barakat šios savaitės pradžioje Senato teisių pakomisei pasiūlė įnešti klausimą, kad dešimt tūkstančių arabų pabėgėlių iš Palestinos būtų laikomi išvietintais asmenimis (DP) ir jie būtų įsileisti į Jungti-

nes Amerikos Valstybes. Šis veiksma, anot Mr. G. M. Barakat, prisidėtų prie draugiškų santykių to "strategiškai svarbaus krašto" sustiprinimo. Kaip žinoma, žydų- arabų karo metu Palestinoje apie milijonas arabų buvo išguiti iš savo vietovių ir namų. Jie dabar randasi beviltiškoje padėtyje.

EUROPOS PARLAMENTO UŽKULISIUOSE DALYVAUJA IR LIETUVIŲ DELEGACIJA

Kiek anksčiau spaudoje buvo skelbta, kad į vykstančius Europos parlamento posėdžius Strasbure išvyko ir lietuvių delegacija, kurią su VLIK'o priitarimu sudaro Dr. S. A. Bačkis, einąs Lietuvos atstovo pareigas Prancūzijoje, kun. J. Krivickas, gyvenąs Strasbure, ir adv. B. B. Paramskas, gyvenąs irgi Prancūzijoje. Šie visi trys vyrai prisistatė Europos Tarybai kaip oficialią Lietuvos reikalams ginančią delegaciją.

Nors mūsų delegacija dar ir neturi oficialios teisės dalyvauti kaip pilnateisės vienetas Europos Tarybos posėdžiuose, bet turi geros progos priminti kitiems Lietuvos klausimą, - ir to vaisiai jau ryškiai matosi. Štai rugsėjo pradžioje jau bu-

vo svarstoma rezoliucija, kurią pasiūlė Winston Churchill, kad Europos Seime būtų rezervuotos vietos ir tų tautų atstovams, kurių kraštai yra bolševikų okupuoti ir oficialiai negali atsisiųsti savo valstybinių atstovų. Ši rezoliucija rado gausų pritarimą. Be kitų 32 parlamentarų tą rezoliuciją pasirašė Winston Churchill, Harold McMillan, George Bidault, Ferruccio Parri, Pierre Henry Teitgen ir Paul Reynaud. Kadangi tokios žymios asmenybės čia minimą rezoliuciją pasiūlė, turima gerų vilčių, kad ji bus ir priimta. Ji ją priėmus, bus galimybė iškilti ir kitiems svarbiems klausimams tų kraštų, kurie randasi už "geležinės uždangos".

Prancūzijoje Siaučia Bandytų Gauja; Aiplėštas Mahometonų Paša Aga Khan

Rugpjūčio mėn. pradžioje vienos plėšikų gaujos įvykdė trys stambių aiplėšimai, apie kuriuos sensacingai aprašinėja prancūzų laikraščiai. Visi trys plėšikams pavykė užuolimai atsistiko dviejų dienų laikotarpį.

Vienas užuolimas įvyko Alixen - Provice, kur iš vieno banko pasuntinio plėšikai pagrobė 80,000 loderių grynais pinigais. Kitas toks atsiktikas buvo viename kilmingame Deauville viešbutyje, kur vienam juvelyrui (brangenybių pirkliui) pavogta ligi 320,000 dolerių vertės brangenybių. Netoli Deauville vietovės randasi ir Aga Khano vila. Paskutinis užpueltas ir aiplėštas kelionėje.

Plėšikai atstatė jį mus savo ginklų, bet nesovė, - aiškino policijai Aga Khanas. - Bandidai atsitolindami perpiovė automobilio padangas ir įsakė nesišaukti pagalbos.

Tarp pagrobty Aga Khano brangenybių buvo 85 karatų briliantais, vertas 75,000 dolerių ir daug kitų panašios vertės brangenybių.

Persekiodami plėšikus policija kontroliuoja visus plačios apylinkės kelius, bet ligi šiol jų sučiupti nepavyko. Deauville mieste rastas paliktas automobilis, kuris, anot Aga Khano aiškinimo, esąs tas pats, kuriuo važiuavo plėšikai.

Aga Khanas su savo žmona automobiliu važiuo į Deauville, kur norėjo aplankyti savo sūnų Aly Khaną ir marčią Ritą Hayworth. Be 72 metų amžiaus Aga Khano ir jo žmonos, automobilyje dar buvo viena patarnautoja ir šoferis. Kai jie važiuo kalnuotu keliu ties Le Cannett,

Funeral Home

F. CARROLL, Savininkas

Winthrop Gatvės, Worcester

Telefonas 4-6757 - 6-7297

AMERIKOS LIETUVIS

American Lithuanian Weekly published every Saturday by Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Subscription in U.S. \$3.00 In Foreign Countries \$4.00
Single Copies 5 cents

Advertising rates on application

Lietuviai savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais, leidžiamas Gabriel A. Kyba, 14 Vernon St., Worcester, Mass.
Prenumerata: S. V. — \$3.00 Užsieniuose — Kanadoje — \$4.00

Second Class Matter—September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

DALYVAUKIME VISUOTINIAME AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESE

Šių tėvų kraštas, Lietuva, jau ištisą dešimtmetį yra... Sveikinam Onu... Nagi mūsų vietiniai jaunumečių ir augančių rošiasi pasirodyti...

Šių pasibaigusių faktų akivaizdoje ar mes, Amerikos... Nagi ramiai laukti ir žiūrėti, kaip žudomi mūsų tėvai ir seserys Lietuvoje?

II-sis Pasaulinis Karas jau seniai baigėsi, bet taikos ir pasulyje ligi šiol nėra. Jos ir negalės būti, kol Rytų tikslus paveręs ištisus milijonus svetimų tautų ir įvairiais raudis po kitų valstybių nepriklausomybės pamatą.

Mokytoja p-lė J. G. ginskaitė, kuri šiuo kosi Europoje ir ap... rias tremtinių stovy... mus turės pareng... mus brolių ir ses... tremtyje. Kas mėg... muzika ir tautinius... am atsilankyti ir... pirmutinė rudens s... moga.

Kviečiam ir apyly... jos lietuvius atsilan... loniai laiką praleis... prasidės 6:00 valand... žanga 50c.

PAS WATERBUR... New Haven'iečių... burelis dalyvavo at... ruostam vakarėlyje... maloniai laiką pra... viškoji nuotaika ir... vaidinimu "Sekmyni... ir tautiškais šokiais... rai visus stebino.

Taigi, valio! atleis... dainuokit lietuviškas... šokit tautinius šoki... dėl labo mūsų Tėv... vos šioje išeivijos š...

NEW BRITAIN... VYRŲ KLIUBAS... PATALPUOSE

Šv. Kazimiero Vyri... nariai, kaip tos dar... lės, dirba praktiškai... ir remontuoja savo... klubo namą, kuris... numeriu 106 William... Haven, Conn. Jau po... vaikių sunkaus darbo... ri rezultatai, nes jau... atremontuotas, kad... ma susikraustyti ir... gyventi.

Kiek teko girdėti, š... nariai ir visa valdyb... užsibrėžę vieningai... padarius šį klubą vi... dermiškiausiu šioje v... Butų labai mažu, k... visi mūsų kolonijos... prastų svarbą šio taip... klubo ir prisirašyti... darydami jį skaitling...

Jau seniai mūsų kol... reikalingas panašus... kuriame mūsų jauni... lė tų praleisti la... laiką ir ruošyti prie... darbų. Šis klubas bus... bolis mūsų jaunų vyrų... mo ir sumanumo, kur... gi senesnis kartos lie... ties linksmi laiką pra... Sveikinam Šv. Kazim... rų klubo valdybą ir... inkim sveikatos draug... ikime, dirbti dėl savo... abo, taipgi dėl bažny... ūjų šalies Lietuvos—m... inės.

Yra kviečiami dalyvauti šiame Kongrese ir paremti jį aukomis taip pat ir atskiri asmenys—tiek senosios kartos, tiek ir naujai atvykusiųjų tremtinių. Kiekvieno visuomenės veikėjo ir geros valios lietuvių žodis bus išklaustas ir jo parama įvertinta. Tad bukime visi šio Kongreso talkininkai!

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA VYKDOMASIS KOMITETAS: Leonardas Šimutis—pirmininkas, Antanas A. Olis—vice pirmininkas, Dr. Pijus Grigaitis—sekretorius, Mikas Vaidyla—išdininkas

VALDYBA: V. G. Abraitis—vice pirmininkas, J. J. Grigalius—vice pirmininkas, W. F. Laukaitis—vice pirmininkas, Dr. A. Montvidas—vice pirmininkas, P. L. Pivaronas—vice pirmininkas, V. T. Kvetkas—išdo globėjas, J. J. Stilsonas—išdo globėjas, A. S. Trečiokas—išdo globėjas, Dr. M. J. Vinikas—išdo globėjas.

(Aukus prašoma siųsti Lithuanian American Council Inc., 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill.)

KADA ISILIEPSNOS GAISRAS JUGOSLAVIJOJ?

Rašo PUNKĖNAS. Šią savaitę St. Louis pasakytų kalboj, buvęs karo sekretorius Petterson dabartinę Rusijos spaudimą į Jugoslaviją suligino su elgesiu Vokietijos prieš Lenkiją 1939 m. vasarą, kai to išdavijoje buvo prieita prie Antrojo Pasaulinio karo.

Amerikiečių spauda, komentuoama jo kalbą pareiškia, kad toks manymas yra visai realus ir pilnai atitinkas dabartinei padėčiai. Karo dar gali ir nebūti, bet ir ramintis tais pranašais, kurie tvirtina, kad viskas pasisuks į gerąją pusę, irgi negalima, nes tokiu pranašų nestigo ir anais metais, bet panašus raminimo žodžiai buvo klaidingi.

Maršalo Tito paskelbtoji "erezija" ir jo nepaklusnumas Maskvai sudavė didelį smugį Rusijos įtakingumui į jos šaltelius. Jau pačiomis pirmomis šio įvykio dienomis Maskva užakcentavo, kad Tito elgesys baigsis karčiomis ašaromis.

Šiandien jau Maskva nebeturė laiko galvoti apie užgautą jos autoritetą, nes Tito netik paskelbė nepaklusnumą Stalinui, bet jis pradėjo aktyvų puolimą prieš jį.

Dabartiniu metu Jugoslavų agentai išsijusę darbuojasi visose Balkanų valstybių sostinėse ir Čekoslovakijoje, bandydami įtikinti tenykdžius komunistus, kad jų visų ateitis yra aukišiam vidury — Komunistų Federacijoj. Bet koks kraštutinumas į Maskvą ar į vakarus yra pragaištingas, todėl lieka tik balansavimas tarp pastarųjų.

Taigi matosi, kad kilęs ginčas tarp dviejų diktatorių jau taikiu būdu nesiabaigs, nes per daug giliai yra įsikirsta.

Maskvos manymu, visa tai užbaigti—yra reikalinga sunaikinti "titoizmą", o pastarojo sunaikinimas galimas tik: a) Nužudant patį Tito arba, b) įvykdant kontrarevoliuciją, arba c) sukeltant Jugoslavijoje pikietinį karą, kuris būtų paremtas iš išorės.

Tokių būdų šiandien pasilieka tik klausimas, kada tie karštieji veiksmai bus pradėti vykdyti.

AMERIKOS LIETUVIŲ VIENYBĖ

Rašo A. TOLVYDIS

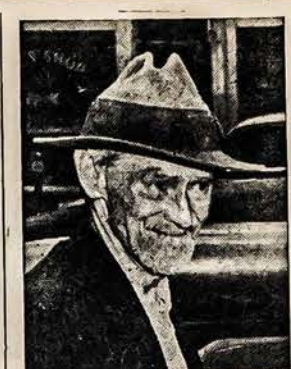
Amžinos atminties Ad. Jakštas dainavo: "Kai du stos, visados daugiau padarys, viens pradės, kits padės ir toliau varys". Visų nuvalkiota, rodos frazė "Vienybėje galybė", o vis dėl to ši frazė lieka amžinai gyva ir teisinga. Kur visi kartu, tai ne vienas atskirai.

Plačiame Amerikos kontinentė šiandien yra išsimeletę lietuviai nuo Šiaurės iki Pietų. Jie čia sudaro dideles ir mažas grupes. Jų čia yra senų emigrantų ir naujų tremtinių. Nevienodas atvykimo laikas, nevienodos išvykimo priežastys, nevienodos sąlygos juos išskiria psichologiškai. Skirtingos politinės pažiūros, Nepriklausomos Lietuvos partinio susiskaldymo perijodo didelė politinė diferenciacija ir dabartinių tremtinių atvežtas perdidelis politinis susiskaldymas juos išskiria politiškai. Ar šioj mišrioj

Amerikos lietuvių visuomenė yra galima vienybė? Pirmiausia, nustatykim, koki svarbiausi šiuo dienų lietuvių uždaviniai. Nėra abejonės, kad svarbiausi šiuo dienų lietuvių uždaviniai yra šie: 1) Iškovoti Lietuvai valstybinę Nepriklausomybę, 2) Išlaikyti lietuvių gyvą ir stiprią, 3) Materialiai remti kovą dėl Nepriklausomybės, 4) Padėti įsikurti naujakuriams, 5) Išsaugoti kiekvieno lietuvių gyvybę.

Šie uždaviniai jungia visus lietuvius, išskyrus komunistus, kurie nepripažįsta Lietuvos Nepriklausomybės ir tepripažįsta bolševikų okupaciją. Bendroj kovoj dėl Lietuvos Nepriklausomybės nėra nei dešiniųjų, nei kairiųjų, nei vidurio, o tėra tik lietuviai, nėra jokių partijų, o tėra vienintelė,—ne partija, bet visuma—tauta LIETUVA.

Tačiau nežiurint šios idealios tezės, mūsų išeivija, su širdies skausmu tenka apgailestauti, yra susiskaldžiusi į partijų partijėles, grupių grupelės. Šit JAV kraštas, kuriame politinė diferenciacija nėra didelė: dvi didžiulės partijos — demokratų ir respublikonų, ir dvi mažos partijos: Wallace, puskomunistų ir komunistų. O šiame krašte gyvenančių lietuvių politinė diferenciacija yra atvirkščiai proporcinga amerikiečių politiniam susiskaldymui. Lietuvių čia yra ne tik dešiniųjų, kairiųjų, vidurio, komunistų, bet ir liaudininkų, ir socialdemokratų, ir ukininkų partija, ir ukininkų sąjunga, ir darbo federacija, ir dar begalybė vietinių politinių organizacijų. Mes suprantam socialdemokratų ir liaudininkų skirtumus Nepriklausomoje Lietuvoje, bet koks politinis pagrindas veikti atskirai JAV, mums neaišku. Juk į JAV kongresą ar senatą niekas neišsta-

DENVER, COLO.—Devyniasdešimt svarų Walter E. Urwiler, 85 metų, yra vienas iš septynių ypatų medikališkų istorijų, kurio širdis plazdena pagal norą, laukia teismo Denvery, už ligoninių nusikimą. Urwiled del savo savotiškos širdies per trisdešimt metų dažnai buvo priimtas į vyriausybės ligonines, kaip "širdies atakos" auka ir nemokamai buvo gydomas. Dabar ligoninės reikalauja idant atsietų už sąskaitas.

lios tezės, mūsų išeivija, su širdies skausmu tenka apgailestauti, yra susiskaldžiusi į partijų partijėles, grupių grupelės. Šit JAV kraštas, kuriame politinė diferenciacija nėra didelė: dvi didžiulės partijos — demokratų ir respublikonų, ir dvi mažos partijos: Wallace, puskomunistų ir komunistų. O šiame krašte gyvenančių lietuvių politinė diferenciacija yra atvirkščiai proporcinga amerikiečių politiniam susiskaldymui.

Lietuvių čia yra ne tik dešiniųjų, kairiųjų, vidurio, komunistų, bet ir liaudininkų, ir socialdemokratų, ir ukininkų partija, ir ukininkų sąjunga, ir darbo federacija, ir dar begalybė vietinių politinių organizacijų.

Mes suprantam socialdemokratų ir liaudininkų skirtumus Nepriklausomoje Lietuvoje, bet koks politinis pagrindas veikti atskirai JAV, mums neaišku. Juk į JAV kongresą ar senatą niekas neišsta-

specialiai tai diena pritaikyta, kurios klausėsi Bochume bendrai susirinkusieji aikštėse ir darbininkų cehuose per 500.000 žmonių. Šv. Tėvas Pijus XII pradžioje savo kalbos prisiminė 1927 metų Katalikų dieną Vokietijoje, kada Jis pats dar kaip Šv. Tėvo Nuncijus Vokietijoje dalyvavo ir kada Jam praleistos Vokietijoje dienos padarė geriausio įspūdžio. Jis išreiškė savo viltis, kad tuometinė tikėjimo dvasia, kuri viešpatavo Vokietijoje, šiandieną suruoštoje Katalikų Dienoje visu savo didumu vėl atsinaujins. Savo kalboje Pijus XII pabrėžė tris Bažnyčios ramsčius—Tiesą, Teisingumą ir Krikščioniškąją Meilę, dėl kurių įgyvendinimo ir išplėtimo darbo žmonių masėse Bažnyčia visada savo pastangas rodo, tad teisėdrįsta niekas užmesti, kad Ji darbininkų ir socialiniais klausimais širdies nerodanti. Šv. Tėvas savo pamokomoje kalboje griežtai pasmerkė marksistinius mokslus, kaip nesuderinamus su žmonijos pasikirtimi, tikėjimo ir šeimos principais.

Su paraginimais išsaugoti krikščioniškąją šeimą ir visose viešojo gyvenimo srytse išlaikyti vieningumą, Šv. Tėvas Pijus XII, suteikęs visiems Katalikų Dienos dalyviams palaiminimą, savo kalbą užbaigė.

Ši katalikų šventė praėjo nepaprastai iškilmingoje nuotaikoje ir buvo tikras katalikiškosios Pietų Vokietijos ir Rheino krašto triumfas.

Vokiečių spauda šią šventę plačiai paminėjo kaip svarbų ir pozityvų indėlį į krikščioniškąją pasaulio pastangas surasti teisingą kelią iš slėgiantio žmonių pavojiaus, kuris nedviprasmiškai gludi Rytuose.

REPORTAŽAS IS VOKIETIJOS

(Rašo A. Vytenis—6. IX. 49.)

KATALIKŲ DIENA VOKIETIJOJE

Rugsėjo mėn. 1 d., Bochume, didžiulėje išpuoštoje Bochumo Sąjungos salėje, 50,000 žmonių miniai dalyvaujant ir varpams skambinant, buvo atidaryta 73-ta Katalikų Diena Vokietijoje. Atidarymo iškilmėse kaip garbės svečiai dalyvavo: Kolon Arkiyuskupas - Kardinolas Frings, Šv. Sosto Vizitatorius — Vyskupas Munch, Paderborno arkivyskupas Jager, Westfalijos Evengelikų Vice - pirmininkas Lucking ir daug civilinių aukščių svečių. Berlyną atstovavo lygiai 100 delegatų, kurie visi atvyko su paruoštais referatais. Po atidarymo ir gausių sveikinimų Tėvas Jezuitas prof. Hirschmann laikė paskaitą "Bažnyčia Tautoje". Dr. Schubert kalbėjo tema—"Mūsų tikslai ir Socialinė Taika". Dr. Kogon—"Krikščionys ir Europa".

Tą pačią dieną vakare daugelis augstųjų svečių padarė kelionę į kasyklų šachtas ir įdomaudamiesi ten dirbančių darbininkų darbo sąlygomis. Šioje darbininkų lankymo kelionėje dalyvavo ir Šv. Sosto Vizitatorius—Vyskupas Munch.

Antrojeje Katalikų Dienoje Kardinolas Frings tose pačiose patalpose laikė iškilmingas pamaldas. Mišioms giedojo sudarytas mišrus choras iš 6000 giedotojų. Pamaldų klausėsi 40,000 žmonių. Bochumo sąjungos salė išpuošta gėlėmis, šventais paveikslais ir bažnytinėmis bei Vatikano vėliavomis atrodė lyg mižiniška katedra.

Trečiojoje Katalikų Dienoje, rugsėjo 4 d., sekmadienįje aukščiausio nuotaikų pakilimo pasiekė Šv. Tėvo Pijaus XII pasakytą per radiją kalbą vokiškai,

LEONAS ORENTAS

ROJUS

(Bus daugiau)

SOVIETŲ KARININKŲ ŽMONOS BALIJE SU NAKTINIAIS MARŠKINIAIS

Praslinko ir gurguolės—vežimai. Jie buvo taip pilni gėlių, kad net per kraštus biro. Kaip gražiai jie atrodė! Norėjau, kad dar ilgiai, ilgai žygiuotų kariai, bet... jau paskutinis vežimas pravažiavo. Staiga taip vyku pasidarė krutinė, taip tuščia...

Mokytojų Seminarijoje jautėsi dar liudnesnė nuotaika. Nesigirdėjo įprasto dainavimo, juoko, triukšmo. Atrodė, kad visi palaidojo kažin ką brangiausio savo gyvenime. Taip! Šiandien mes palaidojom mūsų viltis, mūsų pasididžiavimą — Lietuvos karius.

Dienos, tokios niūros, be vilties, slinko viena po kitos. Mes dar labiau nei pirma kibom į mokslą, nes tai buvo visa paguoda, vienintelis mūsų turtas, kurio niekas negalėjo atimti.

Vieną dieną susaukė Seminarijos vyresnės klases ir direktorius pranešė: — Jums suteikiama garbė patarnauti augsiems komunistų partijos pareigūnams ir Raudonosios armijos karininkams. Šeštadienį bus Petro Armino vardo mokykloje balius, kuriame bus ir naujai atvažiavusios iš Sovietų Sąjungos karininkų žmonos. Man įsakyma pranešti, kad jums suteikiama garbė balius metu ten patarnauti.

Ačiu už garbę, pagalvojau. Geriau jos neturėti.

Man "teko garbė" patarnauti rubinėje. Stovėjau prie atsarginių durų, tai daug darbo nebuvo. Staiga, nuėmęs vienai karininko žmonai palta pamačiau, kad ji su naktiniais baltiniais... Net išsižiojau ir stoviu, laikydamas palta rankoje. O ji, nei nepažiūrėjusi į mane, paėmė savo vyrą — kapitoną už parankės ir įėjo abu į salę. Už kelių minučių vėl kita... Metęs draugui ant rankos jos palta, šokau į salę. Čia jau keletas jų sėdėjo su apatiniais baltiniais. Laukiu, kas bus. Aš pats bijojau sakytį, kad neatsiduriau kalėjime. Matau, kad ir kiti lietuviai, komunistų partijos pareigūnai, žiuri, bet nieko nesako. Matyt ir jie bijo sakytį, kad nepatektų nemalonėn, o tada sudiev gyvenime. Pro duris dar dvi ruskės įėjo.

Parsiduoda Knygos

Angliškai - Lietuviškas Žodynas

(English - Lithuanian dictionary). Paruošė A. Herlitas. 400 pusl. Šio žodyno nemažai Amerikos lietuviai nusiuntė savo giminėms ir pažįstamiems tremtiniams į Europą. Kaina 3.00. prisiuntimu \$3.25.

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Anglų Kalbos Mokytojas

Norintiems angliškai pagal gramatiką išmokti patariama įsigyti knygą ANGLŲ KALBOS MOKYTOJAS. Joje yra naudingi pasikalbėjimai: keliaujant traukiniu, pas gydytoją, pas siuvėją, krautuvėję ir panašiai. Knyga turi 174 puslapius, stipriai viršeliu. Knygos kaina tik 2.00.

AMERIKOS LIETUVIS 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Visi Žino, Kad Šiame Krašte Gyvenantiems

yra būtina gerai mokėti anglų kalbą. Gerai kalbą išmokstantis tik iš gerų knygų. Suinteresuotiems pranešama, kad AMERIKOS LIETUVIS yra gavęs mažą kiekį.

Anglų Kalbos Gramatika Lietuviams

Autorius J. KUKANAUSA, 200 pusl.

Angliškai Lietuviškas Žodynas

Autorius A. HERLITAS, 400 pusl.

Ši knyga paprastuose minkštuose aparatuose ir kaštuoja tik po 2 dol. (\$2.00) perkant vietoje, persiunčiant pasštu—\$2.25. Gavus pinigų tuojau knyga išsiunčiama.

Amerikos Lietuvis - 14 Vernon St. - Worcester, Mass.

Grupelė moksleivių su kariais nusifotografavom Marijampolės stotyje 1940 metais, kai padėjom kariam pakrauti į traukinį jų daiktus. Čia kariam jau nuplėšyti ženklai. Dešinėje, su šautuvu, stovi lietuvis politrukas.

susikabinusios ir linksmai šnekučiuodamos. Taip tik negali būti; laukiu kas toliau atsitiks. Tuo tarpu pro duris įėjo kompartijos sekretorius—žydėlis ir jau norėjo sėsti prie staluko. Staiga pamatė tas ruskes. Sustojo, kaip perkuno trenktas, veidas paraudo, paskui, smulkiais žingsniais perbėgo per salę ir, pripuolęs prie tų dviejų naujai įėjusių, pradėjo tyliai joms aiškinti. Pradžioj jų veidai pasidarė pilni nustebimo. Atrodo, kad jos netiki ir nuėjo prie kitių, taip pat apsvilkusių rusų. Čia sėdėjo ir du karininkai. Žydėlis vėl pradėjo aiškinti tiems karininkams. Jų veidai tuoj ištyso, apsižvalgė aplinkui ir, paėmę rusiukas po ranka, išėjo pro duris. Spruko ir tos dvi rusukės, kurios, matyt, anksčiau netikėjo žydeliu. Žydelis jau vėl varė kitas tris, naujai įėjusias...

Dabar patikėjau anksčiau pasklidusiom žiniom, kad Sovietų Sąjungos kolchozuose žmonės nešioja vyzom ir iš maišų žymtais rubais. Jeigu karininko žmona neatskiria balinės suknelės nuo naktinių baltinių, tai tikrai kolchozuose žmonės turi vaikščioti apskurę ir be baltinių. Matyt, vargšėlės, pamačiusios, kad medžiaga šilkinė, dar pagražiūta išsiuvinėjimais, galvojo, kad tai balius ruskės, nes gatvėj nematė su tokiom vaikščiojant. Štai ir "rojus", kuriame žmogus nežino, kas tai yra apatiniai baltiniai...

Balius iširo, o Marijampolės miestui buvo vėl apie ką šnekėti. Lietuvis galėjo įsitikinti, koks smagus gyvenimas "rojuje", kad nereikia nešioti jokių baltinių... Laisvė (nevaržo "buržuų" išmisliai: baltiniai, baltai)... lygybė (visi vienodai nusukę)... brolybė (visi, kaip vienas nieko neturi)... Net nusijuokiau, šitaip pagalvojęs, — ir aš norėjau dar būti komunistu, kovoti už Sovietišką laisvę, lybę...

PER VĒLINIŲ ŠVENTES VIEŠAI IR MIRUSIŲJŲ NEBUVO GALIMA LANKYTI

Artinosi vėlinės,—nauji ruspečiai! Reikia papuošti karių kapus. Vainikams gėlių, eglės šakų nesunku buvo gauti, bet už ką pirkti žvakes, popierio papuošimams, siūlus vainikui? Kapinėse buvo palaidota netoli šimto karių (vienoj vietoj), o žvakės buvo pasakiškai brangios, net ir popieris šėsis kartus brangesnis... Susijė nieko kito nenutarėm, kaip tik rinkti iš moksleivių pinigų. Tai buvo labai pavojingas dalykas, nes greitai galėjom atsidurti N.K.V.D. naguose. Bet kitos išeities neturėjom. Sutarėm prašyti tik pas gerai pažįstamus ir niekam negirdint, kad įkliuvus bent teisintis galėtume. Į tą darbą įtraukėm ne tik abi gimnazijas, bet ir amatų mokyklą bei žemės ūkio mokyklą. Paskėmės buvo neįtikėtinos. Jau rytojaus dieną pusė reikiamos sumos buvo ant stalo, o kitą dieną nutraukėm aukų rinkimą, nes turėjom virš reikiamos sumos. Kad ir sunku buvo su pinigais, ypač moksleiviui, bet kiekvienas davė ir paskutinį pinigą. Labai

džiaugėmės pasisekimu ir, pasiskirstę darbai, pradėjom paskutinius pasiruošimus.

Darbas buvo smagus. Susirinkdavom vakarais prie Marijampolės kaime pas vieną seminaristę, kad nesukeltų įtarimo, nes mieste toks burys ir jo keliamas triukšmas būtų pritraukęs šnipikus, o tada sudiev visiem planams. Vyrams čia darbo buvo nedaug, bet įdomumo... Persirengiam suplyšusiais drabužiais, kad atrodytume tikri kolchozniekai — liaudies žmonės ir važiuojam į mišką parsivežti eglės šakų. Čia stengėmės kiek galima greičiau atlikti, kad urėdas neužkluptų, o paskui smagus važiuodavom namo.

Pagaliau ir vėlinių diena. Patikimi moksleiviai rinkosi po vieną į kapus, kad nesukeltų įtarimo. Mes gi, susikrovę į vežimą vainikus ir kitus papuošimus, važiuvom aplinkiniais keliais, apsvilkę skarmalais, juokdamiesi, vadindami viens kitą "draugais liudininkais". Atvažiuvom laimingai ir per vieno pažįstamo kiemą prisukom prie kapinių tvoros, visai prie pat karių kapų. Du švilptelėjimai ir iš visų pusių pribuvo gražus burys moksleivių — darbininkų. Per tvorą tuoj padavėm vainikus, gėles, popierinius pagražiūnimus, stiklines žvakėms įstatyti, kurias mergaitės gražiai papuošė. Net džiaugsmas ėmė, kad taip gražiai, be kliūčių viskas sekasi. Bet kas bus vakare? Komunistai, jei dar nepastebėjo, tai pastebės papuošimus ir saugos, kas uždegs žvakes. Nenorėdami kuriam paskirti ir paskui jausti sąžinės graužimą, nutarėm traukti burtus. Dešimt, ištraukusių burtą, nuėjo pasitarti namo, o mes pasiskirstėm tarp savęs stovėti ir saugoti, kad niekas pagražiūnimų nenuplėšytų. Ir kokie mes durniukai! Ką gi butume padarę, jei būt atėjė pora milicininkų ir plėšė? Nieko! Bet laimė! Niekas nenujautė ir nepagalvojo, kad mes galim šitaip padaryti.

Į kapus atėjau anksti. Žvakės jau degė. Tikrai gerai padaryta, — uždegė anksčiau, kai dar mažai žmonių buvo, tai niekas nesutrukdė, o žvakės didelės — užteks per naktį. Žmonių vis daugiau ir daugiau rinkosi, kapinės vis sviesėjo nuo uždegtų žvakių skaičiaus. Kaip nužūgom, kai pamatėm, kad ir kunigas, nieko nebijodamas, atėjo atlaikyti pamaldas už mirusius. O laimė,—pasirinko pamaldoms vietą prie pat karių kapų! Žmonių gi, kaip per didžiausius atlaidus. Tai vėl tylus protestas prieš okupantus ir įrodymas, kad iš lietuvių širdies niekas neišraus prievarta tikėjimo. Priešingai! Bažnyčioj teko matyti daug tokių, kurių anksčiau į ją nėjo. Iš krutinų išsiveržė giesmė. Su kokių karštumu plaukė malda prie Marijos: "... išgelbėk žmonią, palengvink vergiją, išgelbėk nuo priešo baisaus!" Toks nuoširdus prašymas girdėjosi šioj giesmėj, kad ir man ir kitiems atrodė, jog šita mūsų malda turi būti išklaudyta. Niekada taip nuoširdžiai nė vienas gal nebuvo giedojęs, kaip šį vakarą. Giesmė sekė giesmė, o baigiantis pamaldoms, užtraukėm Lietuvos himną. Kunigas kaip tik tuo laiku atsiskuko ir žegnojo žmones. Pamačiau jo veidu riedančias ašaras. Nesu-silaikė ir minia, ir vos vos ne-nutruko himno žodžiai. Šis vakaras dar labiau suartino lietuvius ir davė jėgų nešti okupanto uždėtą našą. Paskėmės tuoj pasirodė... Dvejojos! Jau rytojaus vakare atsirado ant tvorų atsiskaukimai — lapeliai rotatorium rašyti, kurie ragino žmones laikytis vienybės, vieni kitų nesukti, viens kitam padėti, dalintis su kaimynu visu tuo, ką turi. Atsiskaukimas buvo užbaigtas Himno žodžiais: "Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!" Tokių atsiskaukimų rado moksleiviai ir civiliai savo kišeniuose, namuose, kur tik nak-

tiės metu buvo atidari langai. Lietuvių tauta išėjo į atvirą kovą...

Nesnaudė ir N.K.V.D! Tuojau prasidėjo suėmimai. Išgirdom, kad ir tas kunigas, kuris laikė pamaldas, buvo suimtas. Už ką? Jis nei žodžio nebuvo sries pasakęs! Pamaldas gi kunigai visuomet laikydavo vėlinių metu už mirusius! O gal už tai, kad verkė? Argi negalima ir verkėti? Kur dingo didžiosios Stalino "laisvės"??...

Nukentėjo ir mokytojai. Iš kiekvienos gimnazijos buvo po 2 - 3 suimta... Net ukininkams pyliavas pakėlė. (Bus daugiau)

MUSŲ DIENŲ IVYKIAI

KODEL "PERSIORGANIZAVO?"

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas—VLIK "persiorganizavo". Oficiališkai mums nežinoma "persiorganizavo" priežastis, bet, mūsų manymu, VLIK personalo pakeitimas, nieko ypatingo nežada, mes manome, kad VLIK bus tiek politiškai "plikas", kaip ligi šiol buvo. Mes galime būti tikri, kad VLIK neužvaduos praieityje buvusios LIETUVOS TARYBOS, a. a. dr. J. Basanavičiaus ir A. Smetonos vadovaujamas.

VLIK "persiorganizavimas" nežada naujos politinės orientacijos ir tobulos vadovybės Lietuvos išlaisvinimui, nes VLIK nėra kompetetingų valstybininkų, prityrusių diplomatų, turinčių įtaką tarp Europos ir Amerikos vyriausybė bei politinių sferų. VLIK'ą sudaro eiliniai partiniai vadukai, paprastai politikieriai, karjerų siekiantys vyrai, partines ir asmeniškas ambicijas laikantieji aukščiau už tautos ir valstybės reikalus. VLIK'o priešaky pastatymas prelato M. Krupavičiaus, profesiniai pasiręngusio skelbti Kristaus mokslą, artimo meilę, o ne diplomatų, valstybininko rolę lošti, ryškiai parodo VLIK'o silpnybę politinių ir valstybinių išgaly vadovybėje ir politikoje.

Negana to, M. Krupavičiaus reputacija kaip politikos amerikiečiams ir Europos lietuviams žinoma nuo 1926 m., kada jis Lietuvoj įsenciazavo politinę "tragikomedią". Jis laikomas impresoriu tos "komedijos", tati tokio tipo ir tokios galvosėnos žmogus, mūsų nuomone, netinka Lietuvos - vadavimui vadovybėj.

Mes esam pergyvenę mūsų partinių vadukų politiškas "komedijas", vykintas Amerikoje po vadovybę ALT ir Europoje, įsikurusiame VLIK'e. Mes žinome, kad mūsų partinių "koalicijos" Amerikoje ir Europoje nebuvo nuoširdžios ir vieningos, jose vyravo partinė antipatija, asmeniškos partinių vaduk ambicijos siekti išsvajotos aukštumos po Lietuvos vadavimio obalsiu. Todėl neuoštavom, kad Amerikos ir Europos lietuvių žymi dalis nepartiniai ir rimtesnieji partiniai lietuviai, neatidūrė savo širdžių ir kišenių ALT ir VLIK vaduk politikavimo režimui, neaukavom tiek, kaip praieityje LIETUVOS TARYBAI, nes mūsų žmonės neturi pasitikėjimo partinių "koalicijų" vadams tiek, kiek turėjo Lietuvos Tarybai, kurioje buvo partiniai ir nepartiniai, rimčiausieji mūsų visuomenės vadai, praktiškieji ir įtakingieji valstybininkai.

Nenoromis, susidėjusių sąlygų verčiami, mes kritiškai pasisakome ALT ir VLIK vaduk atžvilgiu, kritiškai vertiname VLIK'o "persiorganizavimą". Europos ir Amerikos žemųjų lietuvių ironiškai ir jumoristiškai pasisako, ryškindami ir aiškindami VLIK'o persiorganizavimo priežastį. Tuli sako: "VLIK vadai, negalėdami pasidalinti amerikoniškais doleriais, V. Sidzikausko ir M. Krupavičiaus iš Amerikos parvežtais, savo ginčus išsprendė "persiorganizavimu", pašalinimui vienintelio partinio žymaus diplomato valstybininko p. V. Sidzikausko, kuris nesutiko su partinių vadukų politika, galvosena ir dolerių dalybomis".

Aišku, kad pašalinimas p. V. Sidzikausko iš VLIK'o susilpnino VLIK'o mūsų visuomenės akys ir politinėse sferose. Darba VLIK bus "plikėnis" negu ligi šiol buvo. M. Krupavičiaus pastatymas VLIK'o viršūnėj,—tai nedovanotina klaida ir Lietuvos vadavimo tikslui žala. Todėl, mes matydami mūsų partinių siauraprotystę, kritiškai pasisakome ir drįstame pranešauti, jog mūsų partinių vadukų

AR PAVYKS PAMATYTI PASAULIO

Šią vasarą Kalifornijoje ant 5,000 pėdų aukščio Palimoros kalno buvo baigtas įrengti didžiulis, naujas teleskopas. Jo milžiniškas, 17 pėdų diametro, reflektorius įgalins astronomus pamatyti apie vieno milijono šviesos metų tolį — du kartų toliau negu kad buvo ankščiau matoma.

Nuo 1609 m. kada Galilejus nukreipė į Dangų savo pirmą primityvų teleskopą, astronominiai aparatai buvo pastoviai gerinami pasiekiant jų toki tobulumą, kad pralenkė žmogaus vaizduotės ribas. Daugelį metų teleskopams buvo taikoma vis didesni ir didesni padidinamieji stiklai, kol atėjo naujas sumanytas įdubusius spindulius lauziančius lėšius padaryti specialiais veidrodžiais, stiklą padengiant sidabru, kurių tikslas buvo perdirbti pagautą vaizdą nukreipiant į kitą mažą veidrodį, kame jį jau galėjo stebėti astronomo akys.

Bet nulieta didžiulius diskus sunkumai buvo milžiniški. Kada 1907 m. amerikiečiai parupino kapitalą Vilsono kalne buvusiai observatorijai naujo gigantiško teleskopo pastatymui, Prancuzijos St. Gobaino firma sudarė sutartį pagaminti 100 colių dydžio lėšį. Kad padarius tobulą liejimą, buvo daug kartų bandoma, nes dauguma iš nuliėtų diskų grudinimo proceso metu trūkdavo.

Pagaliau keturių tonų veidrodžio buvo atgabentas į Paradeną, bet dėl stiklo viduryje buvusio oro puslį jis buvo atmetamas. Galutinai jį apdirbti buvo perduotas didžiųjų teleskopų garšiam autoritei prof. Ritcherui. Po šešių metų pačio prof. ir jo asistentų kruopštaus darbo jis buvo baigtas aukšto laipsnio tobulumu. 1917 m. teleskopas jau buvo tinkamas naudojimui. Jis tuo laiku buvo didžiausias teleskopas pasauly.

Neužlgo įrengus Vilsono kalne naująjį teleskopą amerikiečiai pradėjo kalbėti apie dar didesnį—200 colių milžiną, kurio pastatymą sutiko finansuoti Rockefellerio firma. Bet nežūrint po šio, projekto įgyvendinimas buvo surištą su dideliais sunkumais. St. Gobaino fabriks karo metu buvo sunaikintas. Daugelis jo darbininkų — eksperimentų buvo žuvę.

Galų gale pavyko įtikinti New Yorko Korno stiklo fabriką šį darbą pabandyti. Čia buvo pradėta lieti ir grudinti visa eilė gigantiškų stiklo diskų, kas kart vis daugiau juos didinant. Pagaliau 1934 m. susirinkus įvyriams mokslininkams, inžinieriams ir biznieriams buvo pasirušta tikram 200 colių lėšio lydimui. Šiam reikalui buvo panaudotas dideliame karščėiui atsparus stiklas. Rupeštingai perdirbtoje sistemoje jo svoris iš 40 tonų buvo sumažintas į dvidešimtį. Jo stambus su 140 branduoliu pagaminto kamieno modelis atrodė kaip koks miniaturinis cirko ringas.

Liejimas buvo pradėtas rytą. Pradžioje viskas vyko gerai, bet po pietų stebėtojai pamatė kažką negero. Milžiniško karščio ir spaudimo įtakojė keli branduoliai pasiliuosavo ir išplaukė į paviršių. Jie buvo išimti ir, kad išvengtų tolimesnės nelaimės, diskai buvo perkelti į grudinimo krosnij, kur 11 mėnesių laike turėjo iš palengvo atvėsti. Bet visi pavojai dar nebuvo praėję. Sekančią vasarą iš krančių išsiliejusi šalia fabriko tekanti upė, nutraukė elektros srovę grudinimo krosnij, kartu apsemdama dvi pėdas pačius

politiką gerų vaisių nežada.

Kol nebus rimto, praktiško perorganizavimo Lietuvos vadavimo reikale, nebus rimtesnės valstybingos vadovybės, tol visos mūsų pastangos Lietuvos vadavimo akcijoje duos menkus rezultatus. Aišku, kad dabartinė mūsų partinių vadovybė — jos politiška orientacija labai bėdna. Vargiai šią padėtį pašalins busimasis Amerikos Liet. Visuomeniškas ALT šaukiamas Seimas.

Mokslo Kampe... Advertisement for educational or scientific products.

AR PAVYKS PAMATYTI PASAULIO... Advertisement for a telescope or astronomical instrument, including text about the Palomar telescope and a small illustration of a person at a desk.

ENGLISH SECTION

ATYTI PASAULIO

ant diskus. Tačiau 1936m. d. daryta. 1936m. d. gabenti į Paraded. Čia prasidėjo disk. ka metų užtrūkęs dalinimo ir šilvav. ris turėjo būti at. milijoninių dalių s. Pagaliau atėjo r. di padengti spū. sluogsniu. Nesena. vartojamo sidabro. kurių paskirčių u. jus. Sidabras per. davo spindėjimo n. lioms savaitėms. sluogsnis reikė. Aluminijus bure. gana greit muilo r. to jo spindėjimas. aukštesnės apim. gus spindulius, k. kos į fotografav. violetiniai ir ul. šviesiai. Fotografavimas. bią dalį astronom. dangaus kūnų an. plokštes buvo p. bei užfiksuoti j. n. nius pakitimus, k. žmogaus akiai g. nepastebimi. O p. vinius yra galima. studijuoti pasiro. niems tyrinėjima. Naujasis teleskop. strumenta labai. tring akį", kuris. dės šviesumo išm. iš foto kameros p. tuščius vamdžius. veikia radio apar. bangų ryškintojo. ris veikia į rupor. jus 200 colių les. ta gali būti lengv. toliau negu 5000. Antras aparatas. kad ir slėpianis. karštį, kuri papras. akimi visai nemat. ratas žvakės karš. mylių atstume. Š. nomo svarbią pag. spektroskopas. J. s. gautą šviesą į ats. kame kiekvienas p. kia į atitinkamus. kaip vandenilį, kal. raiš paverstą geli. tantin iki baltumo.

Teleskopas, bater. pagelbiniai aparatai. pėdų pločio apimant. torijoje, kuri apd. liniju kupolu, kuris. gių, kiekįnėjamas. torų. Vien teleskop. tonu, bet jis juda s. toliu už Pluto orb. sislėpusias planetas. daug galima išsiai. Paukščių Kelią ir M. ris yra žinomas kaip milijonų žvaigždžių sukantis apie kelius centrus, kartą į kel. milijonų metų į neap. limą berybė. Visiškai astronomai tikėjo, kad Kelias ir Miglinai "pasaulio galą". Bet žinoma, kad tokių Paukščių Kelių yra stancūr, kurie tęsiasi protui nesuvokiamą. Naujasis teleskop. aiškina daugelį žmog. dangaus kūnų pas. 100 colių teleskop. ma iki 500 milijonų. tyti dvigubą distan. vargu ar pavyks iš.

MARK III WILL PERFORM AT HARVARD

By Al Blackman

Harvard, Tuesday (INS) machine is at Har. University, where it. It is known. It will be. to more than 600. lists, mathematicians, nists, engineers and. rialists from all over. world.

to prove that you. a grown-up's world, single child has been. And this in spite of. et that millions of. will waste millions of. this year over brain. ing multiplication. on, division, algebra. uff like that "math". work all the teachers. the world can dream. year long. It can do. is in perhaps half an. Maybe less.

Mark III can calcu. d. fast that it can mul. two 16-digit numbers. er more than 1000. faster than a man. ven write down the. res to be multiplied. has a memory that. "Miss Fussbudget in. etic IV" look like a. This "memory sys. can store 64 thousand. That makes it poss. lead the machine. h a complex mathe. problem of 4000

erans' Questions and Answers

am now receiving the. of my matured World. endowment policy in. patį astronomą, kur. a new U. S. Govern. insurance policy?

es. The provisions of. of the World War. Act of 1924 as amend. mit you to secure nev. ce, if otherwise eligible.

ay I borrow money from. or lending agency and

use my Government insurance policy as security?
A—No.

Q—My brother is in a VA hospital. In case of death, will the Veterans Administration arrange to have religious services performed according to his faith?
A—Yes, if contract burial services are furnished.

Q—May the loan privilege be exercised on converted National Service Life Insurance while the insurance is in a premium waiver status?
A—Yes.

Q—If I had a disability prior to enlistment, is compensation or pension payable for increase in the severity of such disability occurring during such enlistments?
A—Yes. Existing legislation provides for compensation or pension on account of disabilities incurred in or aggravated during service.

Veterans and their dependents who desire information concerning their benefits and entitlements are invited to send inquiries to this newspaper. Their questions and the answers will be published in this column.

Q—In my application for the special NSLI dividend, I don't see where my service serial number is required. Please tell me if it is needed and where it should be placed?
A—Your service serial number or numbers must be placed in the proper box or boxes in answer to Item 4 on your application. Failure to answer this question properly will make it necessary for VA to check its files for your number, and thus may cause considerable delay.

Q—If I have obtained a GI loan to purchase a farm, am I still eligible to receive training in an agricultural college?
A—Yes, if you meet the qualification requirements of the Servicemen's Readjustment Act of 1944 (GI Bill), as amended.

Q—Does the fact that I receive other substantial income have any bearing on the amount of compensation I receive as a veteran with a service-connected disability?
A—No. Since your compensation is for a service-connected disability and is determined by the degree of disablement, the amount of income you have does not affect the amount of compensation allowed you.

Rusiškojo Imperializmo Agentas Prabilo

Chicagoje išeinančio lietuvių kalboje laikraščio "Vilnis" vadeiva L. Pruseika, kuris pučią į bolševikinimo Kremliaus dudą ir susirietęs stengiasi to amato išmokyti ir kitus amerikiečius lietuvius, š. m. rugsėjo 12 d. savo laikraščio mėnesiniuose puslapiuose užsiuola "Keleivį" ir "Amerikos Lietuvių", kam šie teisybę parašė, kad "Vilnis" pasiryžo pasipinigauti iš apmulkintų amerikiečių lietuvių. Maskvai pasidavęs agentas L. Pruseika spaudydami vienoje vietoje taip rašo: "Ne jų biznis, kad vilniečiai pasiryžę sukelti dešimtį tukstančių dolerių dienraščio reikalams".

Į čia paduotą "Vilnies" citatą būtina reikia pasakyti, kad kiekvieno švaraus laikraščio pareiga yra demaskuoti apgavikus ir pardsavėlius. Tiek "Keleivis", tiek "Amerikos Lietuvis" rašė tikrą teisybę, kad lietuvių kalboje išeinęs laikraščio "Vilnis" yra Maskvos imperialistų tarnyboje ir kad tie lietuvių, kurie aukoja "Vilniai", padeda kankinti okupuotoje tėvynėje esančius savo brolius. Jei L. Pruseika nori įrodyti, kad "Keleivis" ir "Amerikos Lietuvis" rašė neteisybę, tai pirma tegul perspauzdina "Vil-

nyje" anuos straipsnius ir papunkčiui teįrodo, kas ten buvo neteisingai parašyta. Toks trumpas pasispiaudymas, ką L. Pruseika "Vilnies" 213 numeryje atliko, yra tik prisipažinimas, kad jis tikrai tarnauja Maskvos imperialistiniam bolševizmui, atseit, ir pats yra bolševikas imperialistas.

Prie progos L. Pruseikai, jei jis nori būti neišdavikišku lietuvių komunistu, partina vykti komunizmo pasimokinti pas Jugoslavijos valdovą Tito, kuris pasmerkia rusiškąjį bolševikinį imperializmą ir pats nesikėsina užgrobti svetimų kraštų. Tito mokyklą išėjęs L. Pruseika liks komunistu, bet nebus savo šalies ir savo brolių išdaviku.

Baigiant tenka pažymėti, kad "Keleivis" ir "Amerikos Lietuvis" savo straipsniais, kurie taip nepatiko L. Pruseikai, puikiai pasitaravo Amerikos lietuvių visuomenei, nes jie atidengė tikrąsias "Vilnies" kortas. Bet tenka ir nusistebėti, kodėl kiti lietuviškieji patriotiniai laikraščiai tyli ir nesistengia atverti akių tiems amerikiečiams lietuviams, kuriuos "Vilnis" ir "Laisvė" taip nachališkai mulkina.

Romas Rainys

NESUSIPRATIMAS?

"Amerikos Lietuvis" 34-me numeryje B A L F'o vajuos komitetas paskelbė sarašą organizacijų, kurios atsiliepė į kvietimą padėti tremtiniams Vokietijoje: 7 organizacijos iš Sv. Kazimiero parapijos, 1 iš Aušros Vartų parapijos ir iš nebažnytinių tik "Sandara".

Iš tiesų, kiek organizacijų turime Worcesterį ir iš jų ar tik tiek beliko, kurioms savo tautos vargai dar yra suprantami? Lietuvai Remti Draugija savo nemažą įnašą tremtiniams padėti duoda nuolatos, "Amerikos Lietuvis" veda gražią propagandą tremtinių šalpos reikalais, bet kur gi tokios didelės organizacijos kaip Lietuvių Prof. Draugija ir kitos? Negi tai turėtų reikšti, kad mes tik žodžiuose esame geri lietuviai ir patriotai, o dėl darbų tai... kas man darbo?

O gal B A L F'o vajuos komitetas nesikreipė į visas lietuviškas organizacijas? Bet ir tuo atveju net ne lietuvių žinojo, kad vajuos vyksta ir savo aukas prisuntė, negi būtų lietuviškų organizacijų, kurių valdybos to nežinojo?

Nesusipratimas ar... bloga valia? K. V.

DIDYSIS SAPNININKAS SU PRIEDU, JAU ATSPAUSDINTAS

KETVIRTA PADIDINTA LAIDA

Knyga susideda iš arti 200 pusl. Kainavo \$1.50

Dabar Tik \$1.00

Didžiamie Sapnininke pirmiausiai tilpsta prakalba apie Sapnų reikšmę. Visi sapnai sudėti alfabetiškai. Tie sapnai imti iš senovės egiptiečių laikų Karaliaus Faraono viešpatavime. Karalius Faraonas nupirko nuo tų laikų vieno iš didžiausių raganų 3 tobulčius, kuriose įvairiausi mokslo dalykai ir sykiu sapnai buvo išguldyti.

Antroje daly įeina sekanti sapnai: Butlegerių, Biznierių, Daktarų, Kunigų, Advokatų, Davatų, Girtuoklių, Mergaičių, Studentų ir daug kitokių sapnų su jų išaiškinimais.

Apart sapnų išguldymo, šioje knygoje tilpsta trumpa Enciklopedija įvairių Profesijų. Eilės. Zvaigždžių Ratas. Mitologija ir mitologiški Asmenys. Papročiai ir Prietarai. Selemonas ir Paslaptys Lošimo Kazyromis.

Perkant daugiau negu vieną knygą, parsiduoda... po \$1.00 Knygnams ar laikraščių leidykloms, knygos parsiduoda su 50 nuosimčių nuolaida.

Knygos jau atspausdintos ir siuntinėjamos. Duokite užsakymus dabar. Su užsakymu siųskite ir pinigus. Adresuokite —

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon Street — Worcester, Mass.

HARTFORD, CONN. Palangos Trejos Devynerios

Yra augalinis sutaisymas, susideda grynai iš šaknelių, lapų, žiedų, sėklų ir žolių. Veikia ant kuno organų taip, kad pavartojus ją tulą laiką žmogus gauna naują spėkų ir energijos. Kiekvienas kas tik nori būti visados sveikas, turėtų vartoti TRE-JANKĄ. Nes tai geriausias vaistas nuo dispepsijos, vidurių užkietėjimo, nevirškinimo, stoko apetito, širdies supykimo, pilvo sugedimo, reumatizmo, neuralgijos, kosulio, gerklių skaudėjimo, karščiavimo, krupų, blogo udo, abelno nusilpimo, inkstų ir kepenų ligos.

Palangos Trejos Devynerios parsiduoda po \$1.00, su prisiuotinumu — \$1.10. Siųsdami užsakymus, adresuokite:

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

Medus Jau Čia

Liudvikas Končius, iš North Abington, Mass. atvyko į palik Amerikos Lietuvis krautuvėjų šių metų šviežiaus medaus. Medus parsiduoda po \$1.10 už kvortą. Pusė galiono \$2. 12 aunų 35c. Koriukai parsiduoda po 60 centų.

AMERIKOS LIETUVIS
14 Vernon St., Worcester, Mass.

ASTHMA

Don't let coughing, wheezing, recurring attacks of Bronchial Asthma ruin sleep and energy without trying MENDACO, which works thru the blood to reach bronchial tubes and lungs. Usually helps nature quickly remove thick, sticky mucus. Thus alleviates coughing and aids freer breathing and better sleep. Get MENDACO from drugists. Satisfaction or money back guaranteed.

"Saved my Life"

A God-send for GAS-HEARTBURN!

When excess stomach acid causes painful, suffocating gas, sour stomach and heartburn, doctors usually prescribe the fastest-acting medicine known for symptomatic relief—antacids like the famous Bell's Tablets. No laxative. Bell's brings comfort in a 15 or return bottle to use for double money back.

BELL'S for Acid Indigestion 25¢

"Suffered 7 years - then I found Pazo brings amazing relief!"

says Mr. M. W., Los Angeles, Calif. Speed amazing relief from miseries of simple piles, with soothing Pazo! Acts to relieve pain, itching instantly—soothes inflamed tissues—lubricates dry, hardened parts—helps prevent cracking, soreness—reduces swelling. You get real comforting help. Don't suffer needless torture from simple piles. Get Pazo for fast, wonderful relief. Ask your doctor about it. Suppository form—also tubes with perforated pile pipe for easy application.

***Pazo Ointment and Suppositories**

LIETUVIAI!
SKAITYKITE IR PLATINKITE
AMERIKOS LIETUVI

Do you suffer distress from periodic FEMALE WEAKNESS

With Its Nervous, Highstrung Feelings?

If you are troubled by distress of female functional monthly disturbances... Does it make you feel so nervous, cranky, restless, weak, irritable—at such times? Then so Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound to relieve such symptoms... reported remarkable benefits.

Change of Life

If the functional "middle-age" period peculiar to women makes you suffer from hot flashes, weak, highstrung, irritable feelings—try Pinkham's Compound to relieve for this purpose.

Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

(Is Everybody's) Alf. Kirkilionis

